І чужому научайтесь,
Свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюз: 435-8740
— Тел. в Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXIV. Ч. 126. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 11-го ЛИПНЯ 1967 ЦЕНТІВ 10 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, JULY 11, 1967 No. 126. VOL. LXXIV.

ОСТАННІ ВІСТІ

Понеділок, 10 липня, 1967

В АМЕРИЦІ

„ЮТЕРН ЕЙРЛАЙНС" ПЕРЕНОСИТЬ СВІЙ РЕЗЕРВАЦІЙНИЙ ОСЕРЕДОК ДО НЮ ДЖЕРЗІ. Досі осередок замовлень цієї одної з найбільших американських повітряних ліній, в якому вона затруднює 700 урядовців, був приміщений при 44-ій вулиці в Ню Йорку. Тепер лінія закупила 120-акрову посілість у Вудридж в Ню Джерзі і туди перенесе свій осередок замовлювань з уваги на те, що урядовці жінки і дівчата, які там працюють, не почуваються в Ню Йорку досить безпечно. „Істерн Ерлайнс" є одною з багатьох фірм, які переносять свої бюра з Ню Йорку на передмістя.

МУРИНА НАЙМЕНОВАНО НА ТИМЧАСОВОГО ГОЛОВУ ШКІЛЬНИЦТВА У ВАШИНҐТОНІ. Шкільна Рада дистрикту Колюмбія найменувала мурина Бенджаміна Генлі, мол., на виконуючого обов'язки суперінтендента шкіл столиці після резиґнації з цього посту д-ра Карла Генсена. Генлі є першим мурином, що займе цей важливий пост.

АМЕРИКА ПОСТАЧАТИМЕ ПОЛЬЩІ ПРИЛАДИ ДО СИСТЕМИ КЕРОВАНИХ РАКЕТ. Таке рішення виніс Департамент Торгівлі, але проти нього зголосив рішучий протест сенатор Генрі Ф. Бирд, демократ з Вірджінії, який вважає для нього „прямо неймовірним постачати цей важливий стратегічний предмет для країни, яка, після Росії, є найбільшим доставцем кораблів для воєнних цілей Північного В'єтнаму".

КУБИНСЬКИЙ СПЕЦІЯЛІСТ ВІД КОМУНІСТИЧНИХ РЕВОЛЮЦІЙ МАЙОР ҐЕВАРА Є В ПІВДЕННІЙ АМЕРИЦІ. Американська, англійська, як і південно-американська розвідка має незаперечні докази, що цей кубинський професійний комуністичний революціонер, який „зник" з Куби весною 1965-го року, перебуває тепер в одній із південно - американських країн, мабуть у Болівії, і там вишколює комуністичних партизанів для комуністичних переворотів в тому районі.

ДОГОВОРЮЮТЬСЯ В СПРАВІ ПОВІДОМЛЕНЬ ПРО РАСОВІ ЗАВОРУШЕННЯ. Урядовці Департаменту Справедливости і репрезентанти преси вже від квітня цього року пробують прийти до порозуміння, щоб преса, радіо і телевізія здержались від детальних повідомлень про расові заворушення в поодиноких місцевостях аж до часу, як на місце цих заворушень прибуде поліція.

ЛІВІ СКЛИКАЮТЬ КОНВЕНЦІЮ ПРОТИ ПРЕЗИДЕНТА ДЖАНСОНА. Конвенцію скликає т. зв. Крайова Конференція для нової політики, запросивши до участи в ній 200 лівих та „мирних" організацій. Конференція має відбутися з кінцем серпня ц. р. і її головною метою є стратегія для поборювання кандидатури президента Джансона на перевибір. Головним промовцем на цій конвенції буде відомий муринський діяч д-р Мартін Лютер Кінґ, який недавно закликав до виступів проти американської участи у війні у В'єтнамі відмовою від військової служби.

У СВІТІ

ВЕЛИКУ КОМУНІСТИЧНУ ШПИГУНСЬКУ СІТКУ ВИЯВЛЕНО В ПІВДЕННІЙ КОРЕЇ. Південно - корейська Центральна Розвідча Аґенція повідомила про арешт 70-ти членів тієї сітки, яка була зорганізована для підривної роботи в Південній Кореї та керована комуністичними північно - корейськими аґентами із Східнього Берні вербовано для комуністичної розвідки в Південній Розвідчої Аґенції поінформував, що в Східньому Берліні ербовано для комуністичної розвідки в Південній Кореї всіх відвідувачів: артистів, студентів, репортерів, які відбували чи працювали або студіювали в Західній Німеччині та інших західньо - европейських країнах.

НАТО ОРГАНІЗУЄ СВОЮ ЗВ'ЯЗКОВУ СЛУЖБУ ПРИ ДОПОМОЗІ ШТУЧНИХ САТЕЛІТІВ. Ця переставка зв'язку ще є тільки в стадії випробування, але передбачається, що вже в скорому часі ввесь зв'язок між альянтськими військами відбуватиметься цим модерним шляхом. Для пробних цілей НАТО тимчасом користується — за згодою Вашинґтону — американськими комунікаційними сателітами, але з хвилиною, як ця система комунікації буде апробована з заінтересованими країнами, НАТО матиме свої власні комунікаційні сателіти.

АВСТРІЯ ПЛЯНУЄ ЗГОЛОСИТИ В ОН СПРАВУ ПІВДЕННОГО ТИРОЛЮ. Таку заяву склав австрійський міністер закордонних справ Тончік - Зорінь, подаючи до відома ряд акцидентів, що трапились між австрійським населенням тієї провінції та італійською владою. Австрія обвинувачує, що італійська адміністрація намагається італіянізувати німецькомовне населення тієї провінції.

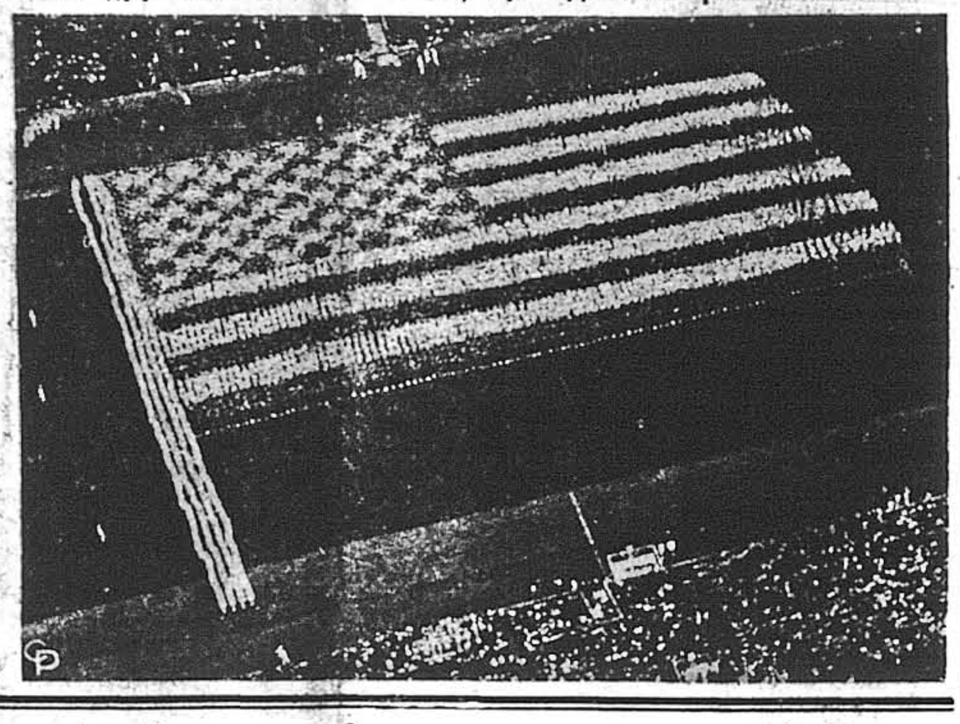
ЗАХІДНЯ НІМЕЧЧИНА ПЕРЕВІРЯТИМЕ СВОЮ ОБОРОННУ СИСТЕМУ. Заяву в цій справі склав канцлер Курт Кісінґер, кажучи, що такої перевірки вимагають однаково, як теперішня ситуація в світі, так і західньо - німецькі бюджетові спроможності. Кісінґер склав свою заяву після повідомлення, що уряд рішив зменшити оборонні видатки республіки на 2.3 більйони долярів в часі від 1968 до 1971-го року.

ІЗРАЇЛЬСЬКИЙ ПРЕМ'ЄР ПРИПИСУЄ ЗАСЛУГУ ЗА ПЕРЕМОГУ ШЕФОВІ ШТАБУ. В світі прийнялася думка, що головну заслугу за швидку перемогу ізраїльських військ над арабськими в останній війні має міністер оборони та герой попередньої війни ген. Моше Даян. Цю думку тепер спростував прем'єр Леві Ешколь, заявивши в ізраїльській пресі, що головну заслугу за цю перемогу має шеф штабу ізраїльських збройних сил ген. Іцик Рабін. Найменування ген. Моше Даяна на міністра оборони п'ять днів перед війною могло мати тільки моральний вплив на військо і населення, але всю стратегію, яка дала перемогу, плянував і виконав ген. Рабін — твердить Ешколь.

СОВЄТИ ЗАПОВІДАЮТЬ РАТИФІКАЦІЮ КОНСУЛЯРНОГО ДОГОВОРУ ІЗ ЗДА. Таке запевнення, але „без зобов'язання" мали дати совєтські репрезентанти на нарадах прем'єра Косиґіна з президентом Джансоном в Ґладборо — подають із поінформованих джерел у Вашинґтоні. Америка ратифікувала договір уже в березні, але договір ще очікує на совєтську ратифікацію. У Вашинґтоні вважають, що совєти отягаються з ратифікацією також з уваги на обвинувачення частини американських законодавців і американської публіки, що цей договір дасть Мбскві додаткові можливості на шпигунську активність — інформує „Ню Йорк Таймс".

Живий прапор" на честь „Давньої Слави" і тих, що під ним боряться за волю

В Шикаґо на Вояцькому Полі відбулася зворушлива імпреза на честь американського зоряного прапору і тих, що під ним боролися та й сьогодні боряться за волю. Понад дев'ять тисяч моряків із вишкільного центру в Ґрейт Лейкс в Іллиной сформувались так, що творили живий прапор. Імпреза відбулася у 50-річчя подібної формації „живого прапора" під час першої світової війни в 1917-му році.

МекНамара відбув інспекцію військових дій у Південному В'єтнамі

Дананґ, Південний В'єтнам. — Секретар оборони ЗДА Роберт МекНамара, який перебуває тепер у Південному В'єтнамі, відбув у неділю 9 липня ц. р. інспекційну поїздку над теренами близькими до здемілітаризованої зони між Південним і Північним В'єтнамом і був свідком важкого крісового й гарматнього вогню та летунських атак на північно-в'єтнамські позиції й підсилення. Перелітаючи гелікоптером над теренами бойових операцій у супроводі команданта американських збройних сил у В'єтнамі ген. Вільяма К. Вестморленда, МекНамара приглядався цим акціям понад десять мінут. Гелікоптер, що ним їхали МекНамара і Вестморленд, був охоронюваний чотирма бойовими джетами Корпусу Морської Піхоти і двома іншими озброєними гелікоптерами. Повернувшися із поїздки до Дананґу, що лежить яких 350 миль на північ від Сайґону, МекНамара заявив, що, не зважаючи на те, що американські втрати в людях досить високі, то все ж таки втрати північно - в'єтнамських з'єднань куди вищі. Також і надалі ворог зазнаватиме важких ударів. Після свого повороту до Сайґону секретар оборони відбув ряд розмов і конференцій із представниками американського командування, які домагаються видатного збільшення кількости збройних сил ЗДА у В'єтнамі. Поїздка МекНамари до В'єтнаму була дев'ятою з черги на протязі останніх шести років.

Ромні і Ніксон — головні суперники у виборі республіканського кандидата на президента ЗДА

Вашинґтон. — Уже тепер передбачається, що головними суперниками у виборах республіканського кандидата на президента ЗДА будуть мишиґенський губернатор Джордж Ромні та колишній віце - президент і кандидат на президента Ричард Ніксон. У дальших змаганнях за республіканську кандидатуру передбачається ще каліфорнійського губернатора Роналда Ріґена та сенатора Черлза Персі з Іллиной. Змагання за республіканську кандидатуру почнеться вже на весні наступного, 1968-го року у виборі кандидатів на кандидатів у чотирьох стейтах: 12-го березня в Ню Гемпшир, 2-го квітня в Висконсині, 14-го травня в Небрасці та 21-го травня в Ореґоні. Також у правиборах у ряді інших стейтів поодинокі кандидати на республіканську кандидатуру на президента можуть змагатись, але вони не матимуть такого значення, як змагання у чотирьох згаданих стейтах. Багато стейтів, звичайно вибирають свого „фаворизованого сина" і тому передові кандидати на кандидатів волють там не змагатись, бо процентове відношення одержаних голосів може опісля неґативно відбитись на їх загальній популярності та на самих виборах на партійній конвенції. Вибори на президента ЗДА відбудуться, як відомо, в листопаді наступного року. В демократичній партії не передбачається ніяких поважних змагань за кандидатуру, бо демократичним кандидатом буде теперішній президент Линдон Б. Джансон.

В Дітройті відбувся успішний Союзовий День з концертом молодечих сил

Дітройт. — В неділю, 9-го липня, на оселі СУМА „Київ" біля Дітройту відбувся з повним успіхом традиційний вже Союзовий День, в якому взяло участь 500 осіб, членів УНСоюзу і українського громадянства метрополії Дітройту, Віндзору, Толідо і околиць. Влаштував цю вдалу культурну імпрезу Окружний Комітет Відділів УНСоюзу, який очолює на пості голови Андрій Триш і головний контролер УНСоюзу інж. Іван Ващук. Виконавцями концертової частини Союзового Дня була переважно молодь: Капеля Бандуристок Осередку СУМА ім. П. Орлика під керівництвом Петра Потапенка, Танцювальний гурток молоді з Толідо-Росфорд під проводом Марії Пелехатої (секретарки 165-го Відділу УНС) і п. Юркевича, та Студії при Капелі Бандуристів ім. Т. Шевченка під керівництвом п. Лісківського. На концерті виступив теж чоловічий квартет у складі: проф. Кирило Цепенда (керівник) Олександер Хміль, Володимир Кучер і Богдан Тарновецький. Союзовий День почався Богослуженням, яке відправили о. монс. Михайло Бохневич і о. д-р Ізидор Нагаєвський, професор Українського Кат. Університету в Римі, який виголосив проповідь із згадкою про працю та заслуги УНСоюзу. Концертова частина Союзового Дня почалася співом гимну УНСоюзу у виконанні Олександра Хмеля та вступним словом голови Окружного Комітету Андрія Триша. Опісля виступив з коротким привітанням учас-

(Закінчення на ст. 3-ій)

Совєти заявляють свою готовість взяти участь в санкціях проти Ізраїлю

Ню Йорк, Об'єднані Нації. — Совєтський Союз заявив устами свого делеґата Ніколая Федоренка готовість взяти участь у застосуванні санкцій проти Ізраїлю, що їх метою мало б бути примушення Ізраїлю дотримуватись перемир'я, встановленого Радою Безпеки Об'єднаних Націй на Середньому Сході. У своїй промові з цього приводу Н. Федоренко критикував не тільки Ізраїль, але також і ЗДА за їхні дії й заходи на теренах Середнього Сходу, у В'єтнамі, в Конґо і на Кипрі. Він підкреслював конечність застосування санкцій в тому випадку, коли б Ізраїль далі намагався іґнорувати рішення Ради Безпеки. У відповідь на виступ Федоренка делеґати ЗДА Артур Дж. Ґолдберґ та Великої Британії Лорд Каратон критикували неприпустимий тон його промови. Після вислухання делеґатів СССР, ЗДА і Великої Британії Рада Безпеки вирішила відкласти недільне вечірнє засідання на яких три години, щоб у безпосередніх позасесійних розмовах знайти можливість погодження на пропозицію генерального секретаря ОН У Танта в справі вислання обсерваторів ОН на обидві сторони лінії перемир'я між Ізраїлем і Єгиптом здовж Суезького Каналу. І ЗДА, і Велика Британія підтримують активно цю пропозицію і стверджують, що вислання обсерваторів причиниться видатно до охолодження ситуації в названій області. Американська і британська делеґації в ОН добиваються прийняття пропозиції У Танта, щоб оминути голосування над евентуальною совєтською резолюцією із засудженням Ізраїлю і з вимогою вивести негайно всі ізраїльські збройні сили з окупованих ним областей.

В районі Суезького каналу продовжуються ізраїльсько-арабські зудари

Тель Авів. — На Середньому Сході формально існує перемир'я, але фактично продовжуються спорадичні зудари між арабами й ізраїльтянами, зокрема в районі Суезького каналу. Попереднього тижня єгипетська артилерія в тому районі мала обстрілювати через канал ізраїльські позиції. У відповідь на це, ізраїльські літаки перелетіли канал та збомбардували єгипетські артилерійські позиції, при чому прийшло також до зудару між єгипетськими й ізраїльськими боєвими літаками. Один єгипетський літак, доставлений Совєтами МІҐ-21, був збитий в боротьбі. В неділю, 9-го липня, один ізраїльський вояк був убитий, а другий поранений, як їхній танк наїхав на єгипетську міну. Тим часом з Москви повідомляють, що два совєтські воєнні кораблі мали в неділю, 9-го липня, відвідати єгипетські порти Александрію і Порт Саїд, щоб задемонструвати дальшу совєтську підтримку для арабів.

ЗДА вислали три транспортові літаки на допомогу військам Конґо

Вашинґтон. — Уряд ЗДА вислав три великі транспортові літаки типу С-130 Геркулес на допомогу конґолійським військам у боротьбі проти повстанців, що їх ведуть і очолюють білі наємники. Речник Державного Департаменту Карл Барч поінформував, що літаки вислано на прохання президента Конґа Мобуту та що ці літаки вжиті виключно для транспорту урядових військ і користуватимуться виключно урядовими летовищами, оминаючи ті зони, що охоплені боротьбою. Висилка американських літаків на допомогу урядовим військам відповідає американській засаді підтримувати „територіяльну інтеґральність та єдність Конґа" — заявив п. Барч. Досі ще не з'ясовано виразно причин повстання в Конґо, але загально вважається, що його зорганізували прихильники попереднього прем'єра Мойсе Чомбе, якого засуджено позаочно на смерть та якого недавно схоплено в літаку та завезено до Альжиру, де він очікує на видачу. Не з'ясовано, чи повстання почалося у зв'язку із схопленням Чомбе, чи його пляновано вже раніше.

Проф. Б. Винар назначений деканом Школи Бібліотекарства

Ню Йорк, Н.Й. (М.М.). — Інформаційне Бюро Коледжу Університету Стейту Ню Йорку в Дженесіо повідомляє, що Відділ Бібліотекарства цього Коледжу перемінено на Школу Бібліотекарства. Дотеперішнього директора цього відділу проф. Богдана Винара призначено деканом Школи. Школа тепер має приблизно 125 студентів - кандидатів на „местер діґрі" (маґістерський ступінь). Від коли проф. Винар став директором Відділу (вересень 1966 р.), число студентів зросло на 200 процент. Декан Винар передбачає дальший ріст своєї школи. Проф. Винар передтим вчив в Денверському університеті. Він є автором п'яти книжок з ділянки бібліотекарства. Цього року перевидано два його підручники, що їх вживає біля 50 шкіл. він також цікавиться історією української економіки і є автором трьох книжок з тієї ділянки.

УКРАЇНСЬКІ ГРОМАДИ ПРИГОТОВЛЯЮТЬСЯ ДО ВІДЗНАЧЕННЯ ТИЖНЯ ПОНЕВОЛЕНИХ НАЦІЙ

Згідно із законом, третій тиждень липня кожного року має бути в Америці „Тижнем Поневолених Націй" і його повинен американський нарід відзначити так довго, аж усі народи світу будуть вільні і незалежні. Цього року цей Тиждень триватиме від 16-го до 22-го липня і вже від деякого часу ведеться інтенсивна підготова до його відзначення. Українці та інші етнічні групи, зокрема ті, що походять з країн, які ще й досі є поневолені комуністичною Москвою, разом з численними американськими патріотичними організаціями, грають головну ролю в підготові і відзначуванні цього Тижня. Нижче подаємо одержані вже інформації про підготову Тижня Поневолених Націй в деяких із багатьох наших громад:

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па.

Філядельфія. — Комітет Тижня Поневолених Націй, під почесним головуванням посадника цього міста Джеймса Тейта, влаштовує 16-го липня у неділю, о 5-й г. вечора біля Індепенденс Гол при Чеснат і 5-й Вулиці Маніфестацію в якій візьмуть участь національні групи — представники 14 країн, в тому й Україна, а також американської організації „Янг Америкенс фор Фрідом". Промовлятимуть на тій площі крем посадника, конґресмени Вильям Ґрін, Едвард Бістер, голова місцевого Коміт. Поневолених Націй д-р Остин Епп з кабінету губернатора стейту Пенсильвенія. Крім відчитання Проклямації Тижня Поневолених Націй, що її останні роки підписує Президент Линдон Б. Джансон, біля Дзвону Свободи буде покладено вінок від представників поневолених народів, які змагаються за свою свободу і державну незалежність.

СИРАКЮЗИ, Н.Й.

Сиракюзи, Н. Й. (М. Л.) —Старанням постійного Комітету Тижня Поневолених Націй, що його очолює професор д-р А. Бускарин, тут як і в попередніх роках, відбудеться окрема програма Тижня Поневолених Націй. В понеділок, 17-го липня, посадник міста і начальник повіту проголосять цей Тиждень спільною проклямацією, а головна імпреза-концерт відбудеться в п'ятницю -21го липня, о год. 7:45 ввечері в авдиторії 41-го Посту Американського Леґіону при 123 Клінтон вулиці. В праці Комітету та в імпрезі беруть участь представники і мистецькі групи мадярів, поляків, балтійських народів, словаків, вірменів та Американського Леґіону, а українську групу з рамени місцевого Відділу Українського Конґресового Комітету репрезентують проф. д-р Микола Богатюк, д-р Олександер Ґудзяк, д-, Михайло Логаза, п. Зенон М'ягкий, мґр. Михайло Рубич, п. Михайло Середович та інж. Мирон Середович. Головним промовцем на імпрезі буде проф. о. Цешек з Фордгемського університету, бувший довголітній в'язень комуно-московських тюрем і концентраційних таборів.

ШИКАҐО, Ілл.

Шикаґо. — Як минулими роками підчас третього тижня місяця липня, то є від 15. до 23. липня 67 — ціла Америка відзначатиме 8-ий Тиждень Поневолених Народів. В Шикаґо з цієї нагоди в рямцях Тижня П. Н. відбудеться в суботу, дня 15 липня 1967 в центрі міста велика маніфестаційна парада ,о 12 г. дня. Збірка учасників маніфестації з прапорами, транспарентами і т. п. відбудеться тогож ж дня, т. є. 15. липня, в годині 11-ій рано при вулицях Велс і Векер Драйв. Звідти вирушить Маніфестаційний Похід по вулиці Стейт.

Після закінчення Походу в год. 1.45 попол. учасники зійдуться в готелі Конрад Гілтон (720 Савт Мічіґен) на обід і збори, під час яких промовлятиме губернатор Іллиной та інші визначні громадяни.

З приводу 8-го Тижня Поневолених Народів на терені нашого Стейту губернатор Іллиной і Мейор Шикаґо видали окремі проклямації, проголошуючи цей Тиждень та закликаючи до участи в маніфестаційних обходах. Про організований виступ української групи дбає Укр. Громадський Комітет.

ПИТТСБУРҐ, Па.

Піттсбурґ, Па. — Відзначування Тижня Поневолених Нації у Піттсбурзі відбудеться 17 липня, в понеділок, у залі готелю „Рузвелт". З промовами там виступлять колишній міністер незалежної Угорщини і тепер директор Відділу Міжнародних Студій при Бредли-університеті Ніклас Ніраді та генерал Артур Трудо. Крім Тих святкувань, з ініціятиви місцевого Комітету для відзначення ТПНацій радіостанція WPIT впродовж тижня передаватиме щовечора о 8-й г. спеціяльні програми - дискусії, що будуть стосуватись поневолених націй; одна з дискусій присвячена проблемам СССР. У Комітеті для відзначення ТП-Націй беруть участь представники 6 народів: секретарем Комітету є Михайло Комічак — керівник Української Радіопрограми, з ініціятиви якого був заздалегідь розісланий „Пресреліс", себто спеціяльне інформаційне повідомлення про ТПНацій у Піттсбурзі для всієї місцевої й околичної преси

Квартет „Каравана" дав концерт на Союзівці

Союзівка, Керґонксон. — Популярний наш чоловічий квартет „Каравана" під проводом п. Богдана Бемка виповнив програму культурно - мистецької і розвагової імпрези на цій оселі УНСоюзу в Кетскильських горах минулої п'ятниці, 7-го липня. Квартет, згадавши 25-річчя УПА, започаткував свій виступ упівською піснею і в першій частині програми виконав кілька народних пісень і композицій. У другому виступі квартет виконав, на велику радість численно зібраної публіки, кілька власних ориґінальних колпозицій, користуючись принаґідно — крім фортепіянового — також власним акомпаніяментом на ґітарах та інших інструментах. У перерві між двома виступами „Каравани" виконав дві композиції сольо на акордіоні п. Леонід Руденський. Ролю конферансьє імпрези дотепно виконував маестро Володимир Гентиш.

СВОБОДА SVOBODA
український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by Ukrainian National Association, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25. Jersey City & Foreign Rates: One year $14.00; six months $7.50; three months $4.00. For UNA members monthly 65¢.

Передплата: На рік $12.00; на пів року $6.25; на три місяці $3.25. В Джерзі Сити і закордоном: На рік $14.00; на пів року $7.50; на три місяці $4.00. Для членів УНСоюзу, чоловіків і жінок — 65 центів місячно. За кожну зміну адреси платиться 10 центів. Чеки і money orders виставляти на: "Svoboda".

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY, N.J. 07303

Невдячна роля поліціянта світу

В американському Конгресі й публіцистиці щораз частіше чути голоси проти виконування Америкою ролі „поліціянта світу". Мовляв — Америка не повинна переймати на себе обов'язку активно встрявати в конфлікти, які раз-у-раз виринають в різних частинах світу, так, як це діялось від кінця останньої війни: рятування Західнього Берліну „летунським коридором", рятування Кореї коштом 34.000 убитих і понад 120.000 ранених американців, — десант до Ливану за Д. Д. Айзенгавера і протидіяння хаосові у Конго, збройна інтервенція у Домінікані і затяжна війна у В'єтнамі, — щоб назвати лише найбільш відомі факти. Власне безнадійність і коштовність В'єтнамської війни стала найбільшим джерелом критичного підходу до американської закордонної політики.

За найбільший її успіх від часу закінчення другої світової війни треба вважати невдачу поширення комунізму на будь-котру іншу державу — поза Кубою. Як найбільшу невдачу тієї політики можна назвати інертність супроти перетворення Москвою підступом і насильством цілого ряду держав Середньої і Східньої Европи на своїх сателітів та незорієнтованість і короткозорість тієї політики в Китаї, що уможливила перемогу Мао Тсе-тунґа. Але в останніх 20-ох роках ЗДА старалися в ім'я миру скріплювати вільні й невтральні країни економічно й мілітарно. Таким чином упродовж 20-ох років ЗДА витратили коло 128 більйонів долярів на допомогу закордонові, плюс кругло 500 мільйонів допомоги у зброї й доставах на оборонні цілі союзних і невтральних країн. Найбільше лихо в тому, що аж надто багато отих щедро обдаровуваних з кишені американських податників держав „віддячились" і „віддячуються" Америці — єднаючись в різних міжнародних справах з ворогами Америки, проти Америки. Найяскравіші два приклади: Франція, яку Америка у двох світових війнах жертвою своєї крови врятувала від загину і яка за останніх 20 років дістала від ЗДА близько 10 більйонів дол. допомоги, за влади де Голля звернулась проти Америки. І другий приклад: Індія, яка свої амбітні господарські семирічки сперла на американській допомозі, отримавши від ЗДА 7,600.000.000 дол. допомоги — раптом на 100% солідаризувалась на теперішній сесії Генеральної Асамблеї з Москвою і її сателітами та арабами — проти Америки.

Яскрава диспропорція між матеріяльними витратами Америки та її моральними й політичними успіхами породжує рік-річно палкі дебати в обох палатах Конґресу у зв'язку з законопроєктом про допомогу закордонові. Цим разом новий несподіваний момент: коли ЗДА марно старалися знайти партнерів, щоб проламати єгипетську бльокаду Тіранської протоки й затоки Акаби, і криза на Середньому Сході протягалась, Ізраїль ударив проти арабів і власними силами відвернув безпосередню загрозу своєї загибелі. Отож деякі коментатори дораджують: хай Америка й у майбутніх подібних кризах не квапиться із своєю збройною інтервенцією, а дозволяє державам і народам „самим" ладнати свої спори. Слабість цієї поради в тому, що її автори промовчують: а що було б, якби Ізраїль програв війну?! Правда, історики не займаються проблемами у площині „що було б, якби...", але політики мусять передбачати всі можливості. Фактом є, наприклад, що надмірна обережність і терпеливість у „приглядванні збоку" дуже пошкодили Америці і всьому вільному світові під час повстання на Мадярщині у 1956 році і під час висаду кубинських революціонерів у Свинячій затоці в 1961 році.

У теорії рацію мають ті, які перестерігають Америку проти ролі „поліціянта світу", — у практиці дуже трудно зберігати свою великодержавницьку могутність, ролю та престиж і водночас балянсувати поміж політикою інтернаціоналізму, спертою на двосторонніх і колективних договорах, та політикою ізоляціонізму, звуженою до оборони безпосередніх своїх інтересів. Дуже трудно визначити їх межі, коли, наприклад, нема сумніву, що в життьовому інтересі Америки є однаково вільна Европа, отож вільний Атлантик, як і вільний тихоокеанський обшир. А невдача Америки з щедро обдаровуваними союзниками і „невтральними" та прикрощі з В'єтнамом прийшли не з того, що не треба було допомагати, ані не треба було у В'єтнамі встрявати, а з того, що ті щедрі пожертви й дарунки давано без ніяких зобов'язань з другої сторони, і що В'єтнамську війну ведено помилково з „обмеженими цілями й обмеженими способами". Поки існують два центри загрози для світу й Америки — Москва і Пейпінґ — єдиною противагою їм і їхнім злочинним плянам залишилась Америка, і вона не може відмовитися від цієї історичної місії.

ПАРТІЇ І ДЕРЖАВНИЙ БЮДЖЕТ У ЗАХІДНІЙ НІМЕЧЧИНІ

Мюнхен. — Деякі гумористи кажуть, що деколи державі, яка програла війну, це виходить „на добре здоров'я". На це дають приклад: Франція, розбита у війні з Прусією та її союзниками в 1870 році, мала буйний розквіт свого господарства, хоч і заплатила переможцям 5 більйонів золотих франків.

Другий приклад „розквіту після воєнної поразки" — це Німеччина, власне її частина, що має назву Федеративної Республіки. Ця держава, мов той староєгипетський леґендарний птах Фенікс, відродилась з власного попелу. Тепер Німецька Федеративна Республіка стоїть на другому місці після ЗДА в експорті своїх промислових виробів.

Вигодою Федеративної Республіки Німеччини було те, що поразка у війні звільнила уряд цієї держави від боргів своїм громадянам. Державні облігації, що їх купували громадяни, втратили ціну внаслідок інфляції. Господарство Німеччини швидким темпом відродилося. Це був час „господарського чуда", яке зв'язують з іменем міністра Ергарда.

Але — „все йде, все минає". Оптимізм уряду центрального та урядів провінціяльних і всього громадянства Західньої Німеччини захитався вже три роки тому. Для німецьких товарів на закордонних ринках з'явилися нові конкуренти. Фабриканти автомобілів нарікають, що попит на їхні вироби на внутрішньому ринку і закордоном зменшився. Тільки фабрики світової слави — Фольксваґен і Мерцедес — не бояться конкуренції, хоч і доводиться їм скорочувати продукцію.

Скорочення продукції і зменшення торговельного обороту обмежує суму податків, які йдуть до державної каси. Дефіцит у державному бюджеті був і за коаліції між християнськими та вільними демократами. Тепер, коаліційний уряд християнських демократів і соціял - демократів має в бюджеті дефіцит в сумі коло 15 більйонів марок (коло 4 більйонів долярів).

Міністри, провідники політичних партій і фінансисти сушать собі голови, як побороти господарську кризу. Бо тільки пожвавлення промислової продукції забезпечить працю робітникам, добрі зиски підприємцям та купцям, прибутки державної скарбниці від податків.

У німецькій пресі, в радіо і в телевізії відбуваються дискусії про те, як оживити господарство і зрівноважити державні фінанси.

Прихильники старої теорії радять підвищити податки, зокрема на найзаможніших громадян. Але це підвищення дало б у державну скарбницю якихось 150 мільйонів марок. Супроти дефіциту 15 більйонів — це „крапля в морі".

Тому в урядових колах мають перевагу прихильники „англо - саксонських" теорій, створених лордом Кейнсом. Ці теорії оправдали себе перед другою світовою війною в скандинавських державах, у Новій Зеляндії і Австралії.

Кейс радив, щоб держава не боялася заборгованости, а інвестувала капітали в продукцію кредитами підприємцям чи громадськими роботами: шляхи, школи, лікарні. Люди, які мають роботу, можуть платити податки, і таким чином оживає „кровобіг" у народному господарстві.

У зв'язку з участю соціялдемократів в коаліційному уряді Німеччини постали розбіжності в рядах цієї партії.

Одні кажуть: не було потреби соціял-демократам іти в коаліцію з християнськими демократами і брати на себе відповідальність за „гріхи" попередніх урядів. Бо, огірчені кризою громадяни дали б свої голоси в нових виборах соціял - демократам, і тоді міг би бути створений чисто соціялістичний уряд.

Противники цього погляду кажуть інакше: соціялдемократія не може плянувати свого успіху в майбутніх виборах до парляменту на загостренні господарської кризи, бо від цього терпіла б у першу чергу робітнича кляса.

Цей напрям переважає в соціял - демократичній партії, і тому, поза неминучим тертям між урядовими партіями, в господарській політиці є між ними співпраця. Міністер господарства, проф. Шіллер, соціял - демократ, і міністер фінансів , Штравс, християнський суспільник, дружньо пробують витягти „на сухе" віз німецької економіки.

П. А.

Румунія знову посередничає між Москвою і Пейпінґом

Пейпінґ. — До столиці Комуністичного Китаю прибув румунський прем'єр Іон Джордже Маврер, але комуно-китайська преса й радіо промовчали його приїзд. Західні обсерватори в Пейпінґу припускають, що Маврер приїхав до Пейпінґу, щоб знову задемонструвати незалежність румунської політики від Москви та щоб „збалянсувати" свої недавні відвідини у президента Джансона. Свою незалежність від Москви Румунія зазначує вже від довшого часу „невтральністю" у завзятому „ідеологічному" конфлікті між Москвою і Пейпінґом, при чому Румунія кількакратно вже висловилась проти совєтського проєкту скликати у Москві збіговище головачів комуністичних партій з цілого світу, які засудили б Комуністичний Китай. На останній надзвичайній сесії Генеральної Асамблеї Об'єднаних Націй Румунія відмовилася підтримати СССР і інших його сателітів в засуджуванні Ізраїлю, як аґресора.

М. Л-ий,

ПОПЕРЕДНИКИ ЖЮЛЯ ВЕРНА

Коли говоримо про попередників Жюля Верна, то маємо на думці авторів утопічних, фантастичних повістей, що, як і Верн, у своїх творах розповідають про майбутність людства. До таких треба зарахувати: Платона (427-347 п. Хр.) „Республіку", Томи Мора (1478-1535) „Утопію", Бейкона (1561-1626) „Нову Атлантиду", Кампанелі (1568-1639) „Державу Сонця", Гарінґтона (1611-1677) „Оцеана", Кабе (1788-1856) „Мандрівку в Ікарію", Белямі (1858-1898) „Погляд у минуле".

У всіх цих повістях нема навіть згадки про розвиток будь - яких наукових і технічних ідей. Ті письменники вважали, що ідеальний устрій можна створити засобами, які тоді існували. Верн, навпаки, розповідає, як виглядатиме світ і людство в майбутньому завдяки науковим і технічним здобуткам.

Твори Верна — це наукова фантастика, яка за наших часів, у багатьох випадках, стала дійсністю. Твори Вернових попередників мають лише казковий характер. Таку казкову фантастику зустрічаємо у вавилонських, єгипетських і грецьких леґендах (Подорож Ікара до сонця). Платонове оповідання про „Атлантиду" повне фантазії. Подібні фантастичні оповідання старовинних грецьких письменників: Теопомпа (380 до Хр.) з Хіосу „Меропія", Гекатея з Мілету (6-5 стол. до Хр) „Ґес періодос" або „Періеґесіс" („Подорож довкруги світу"), Лукіяна з Самосати (125-190 по Хр.) „Алетес Гісторія" — подорож морем, у повітрі, у череві кита, Єлізейськими Полями, Евгемера з Мілету (4-3 стол. до Хр.) „Святе письмо", в якому автор каже, що боги — це могутні люди, які жили у дуже давніх часах і ін.

У часах Відродження на першому місці треба поставити „Нову Атлантиду" Френсіса Бейкона, яка вийшла друком у 1634 р., вже після Бейконової смерти. Зміст цієї книжки такий:

Гурт людей після корабельної катастрофи висадився на незнаному острові. Після різних пригод дістаються вони у святиню Соломона — столицю Нової Атлантиди, осередок науки. Тут жрець науки оповідає їм про наукові осяги мешканців. Вони використовують морські течії, щоб виконувати різну працю, яка потребує великої витривалости, винайшли вогонь, який горить у воді, будують кораблі, що плавають під водою і витримують найсильніші гураґани, вміють літати в повітрі, придумали прилад, який наближає до очей найдальші предмети, роблять скло з металу, мають такі апарати, що наслідують голоси людей і звірів, змушують дерева давати більші і смачніші овочі і т. д. І все це в початках XVII століття!

Науково - фантастична література ділиться на повісті космічного змісту і повісті, у яких розповідається про майбутній світ і людей.

До повістей з космічним змістом треба зарахувати: „Чоловік на Місяці" Д. Вілкінса, „Подорож у світ Декарта" Ф. Годвіна, „Подорож Петра Вілкінса на Місяць" Даніеля, „Подорож мілорда Сетона на сім плянет" Р. Похтока.

Найбільш знаною і найкращою з повістей такого роду є „Інший світ, або держави й імперії на Місяці" (1659 р.) Сірано д'Бержерака, веселого і бистроумного оповідача.

Мешканці Місяця в цій повісті — велетні на 12 ліктів висоти, які не ходять, а лазять рачки. Є у них дві мови: музикальна для знатних людей і мова рухів для простолюддя. Замість грошей вони вживають... віршів. Живляться вони так: роздягнувшись, вбирають усім тілом випаровування страв. Їхні улюблені розривки — лови, для яких уживають стрільного пороху з якоюсь домішкою, так, що вбиту, наприклад, качку мають уже без пір'я, випотрошену, приправлену та спечену. Міста у них двоякі: постійні й переносні. Живуть довго, бо кожна родина має свого фізіолога, який приписує лікувальні квіти й вірші. Покійників з'їдають приятелі. Це — головна частина похоронного обряду.

Повна ґумору „Подорож на Місяць" Мюнхгавзена (1720-1797), написана по-англійськи, знана також в перекладі на українську мову в переробці п. з. „Пан Чваньківський"; вона появилась у Львові у Видавництві Михайла Таранька.

Другий напрямок фантастичної літератури: майбутність людства. Тут годиться згадати Люї Севастіяна Мерсіє (1740-1814), який визначається пророчою уявою. Його повість „2440-ий рік" появилась друком 1771-го року і за два десятиліття витримала п'ять видань. Що ж пророкує Мерсіє для людства? Яким представився світ героєві повісти, що проспав 700 років?

Вулиці Парижу значно розширені. Бастилія щезла, Сорбона вже не є ареною схолястичних спорів, метафізика перетворилась у фізику, хірургія стала самостійною наукою. В об'єднаній Італії володіє незалежний король. Папа вже не володіє Римом і околицями, а є тільки головою Церкви. В Росії скасовано кріпацтво. Японія відкрила доступ для чужинців. Польща — самостійне королівство. Францією править імператор, не обмежений у добрих ділах, обмежений у злих. Деякі із пророцтв Мерсіє здійснилися вже за його життя.

За рік перед народженням Жюля Верна (1827) в Ню Йорку появилася повість Дж. Етерлі „Подорож на Місяць", а 1847 р. в Ню Орлінсі вийшла книжка Дж. Л. Ріделя про подорож Оріна Ліндсі довкола Місяця. Не знаємо, чи ті книжки читав Верн?

Німецький письменник Курт Лясвіц — автор багатьох фантастичних творів. У повісті „На двох плянетах" він оповідає про зудар Землі з Марсом. З „Картин будуччини" (1879) довідуємося, що Земля вже така переповнена, що доми приходиться ставити на палях, а хідники — на ґалеріях. Повітроплавство витиснуло всі інші роди транспорту. Люди живляться хемічними пастильками.

Це — щойно перший крок у майбутність. Другий крок через двадцять століть, себто у 39-му стол. Зникли давні континенти, виринули з води нові. Появилася нова, арктична раса. Люди охолодили нутро землі і провели крізь неї тунелі. Винайшли діяфот — плин, який робить натерте ним тіло невидимим.

У 1881 р. американець Вілліям Деліль Гея видав роман, в якому професор Патрік Мекфірсон знайомить слухачів із історією людства. Двадцяте століття, за його словами, було століттям війни між Росією і Німеччиною. Поступово в цю війну втягнулася вся Европа. Користувалися в ній новими воєнними засобами, як, наприклад, підземний міноносець, електрична ґраната. Наслідками війни, що тривала двадцять років, були: десять мільйонів убитих, руїна багатьох країн, голод у всьому світі.

Вирятував людство Союз Об'єднаних Націй, що взяв на себе обов'язок правити світом. Одначе, не всі народи признано рівноправними. Ядро людства творили білі народи (з одним лише винятком для японців), а інші проголошено нижчими расами. Їх узяли під опіку Об'єднані Нації.

Настав „Золотий Вік". Побудовано залізницю через Урал і Сибір; Сагару залили водою, заводоли повітрям. Населення Землі досягло 128 мільярдів людей.

Великим осягом було відкриття „сили василіска"* головного складника енергії Землі, захованої в її нутрі. Це дало людям змогу заволодіти підводним світом і земними надрами. Кораблі, що пливуть зі швидкістю 150 вузлів, мають електричне освітлення. Люди в костюмах, насичених енергією василіска, влаштовують на дні океанів плянтації водоростей. Побудовано підводні міста під прозорими банями. Столиця Атлантійського океану, Кракенбурґ із населенням сто тисяч мешканців, споруджена з коралів, алюмінію, бронзи та перлових черепашок. Одначе, жовта й чорна раси виявилися нездібними для розвитку. На полях Монголії вибухла війна між білими, з одного боку, і китайцями та японцями — з другого. Рада Об'єднаних Націй постановила знищити жовтих і чорних, за винятком кількох мільйонів мішанців і яким дозволено вмирати поступово.

* Василіск або іґуана — тропічна ящірка з гребенем на голові та по боках; у старовинних часах це був казковий змій, що в очах мав убивчу силу.

Читайте українські книжки і газети, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта — це сила

ЩЕ ПРО БОГУНА

До статті про Богуна („Свобода" ч. 121) хочу додати кілька заввав.

Знайшовши в „Історії Шотляндії" Джана Данкена Мекі згадку про англійського князя Богуна, я вислав до автора листа з проханням, чи не міг би він подати мені щось більше про того князя. Рівночасно згадав, що наша історія схожа з історією Шотляндії, бо Україна також боролася століттями за волю проти Росії та Польщі, як Шотляндія проти Англії. Згадав теж, що Леся Українка прославила шотляндського короля Роберта Брюса в однойменній поемі.

Довго я не діставав відповіді. Тим часом заглянув до „Енциклопедії Брітаніка" і знайшов там довгу згадку про англійських Богунів.

Щойно 28 червня одержав листа від проф. Мекі. Він пише, що довгий час був поза домом, а тому не міг зразу відповісти. Каже, що він добре знайомий з нашою боротьбою за волю, читав твори Гоголя і Сєнкевича. Про Богунів написав мені більш - менш те саме, що є в „Енциклопедії".

По прочитанні того листа прийшло мені на думку, що добре було б, якби наші видавництва вислали проф. Мекі на знак признання: малу „Історію України" М. Грушевського в англійському перекладі та вибір творів Лесі Українки також в англійському перекладі, якщо в ньому є поема „Роберт Брюс". „Треба, як казав Степан Руданський, всюди приятеля мати!"

Про Сєнкевича шкода згадувати, але й з Гоголевого „Тараса Бульби" чужинець набере фальшивого поняття про боротьбу України проти Росії. А саме, як прочитає в англійському перекладі передсмертні слова Тараса Бульби про „русского царя".

Гоголь мусів таке писати, хоч з усієї душі ненавидів Москву, докази чого маємо в його листах до проф. Максимовича й інших приятелів. Він завжди був без копійки при душі, отже писав це хліба ради. Сестрі, яка просила його, щоб купив їй шлюбний дарунок, відписав: „Не думайте, що я маю гроші. Якщо я сьогодні померби, не було б навіть за що поховати мене!"

Цар призначав Гоголеві грошову підмогу, а коли був він в Італії, призначив навіть чи не сталу платню.

М. Чагар

Філядельфія

Адреса професора Мекі:
John Duncan Mackie
67 Daranside Road
Glasgow, W. 2 Great Britain

ВИКОПАНО КЛИК МАМУТА

У Прилуках Чернігівської области, як повідомила „Радянська Україна" з 1 липня, „проводячи земляні роботи на території цегельного заводу, екскаваторник М. Калинич на глибині 0,5 метрів натрапив на якийсь предмет. Це був бивень мамута. Його довжина — два метри 27 сантиметрів. Окружність найширшої частини — 57 сантиметрів. Місце знахідки буде досліджене археологами".

Михайло Данилюк

ПОВСТАНСЬКИЙ ЗАПИСНИК

(12)

За що Волинь карали? За те, що прагнула освіти? За любов до свого? А може за її розмашистий ріст, який би всі конституції світу здивував?

Чи за її відроджену душу?

**

Як просунулись німецькі танки на схід — на деякий час в'язниці спорожніли: люди їх відчинили і в'язнів, яких большевики не вспіли вивезти на схід, випустили.

Але не всіх. Частину треба було відкопувати.

Люди чули, зокрема у перші дні війни, ночами важке торохкотіння моторів за мурами крем'янецької в'язниці. Але навіть серед того торохкотіння моторів, яке мало заглушити постріли — люди чули вигуки і зойки.

Тепер, як відчинили брами в'язниці — кинулися шукати слідів. Їх знайшли швидко. Попід в'язничими мурами, попід деревами і кущами — свіжа земля. Могили.

Їх відкопали. Там були давні, недавні і свіжі трупи. Ретельно пересипані хлоровим вапном.

Тіла із зав'язаними ззаду руками. Дротом.

З розбитими черепами.

З вибитими очима.

З поламаними носами.

Люди збігалися з усіх-усюд дивитись на дію сталінської конституції. Бігли з міста, передмість, бігли із сіл. Ану ж своїх впізнають?

— Ой, Матінко Божа, а де ж Ти була, як мого Гриця вбивали? — голосила у відчаї молода селянка.— Люди — людоньки, та ви ж дивіться, та ж йому надвоє че-е-е-реп розбили . . . !

Люди гуртом обмивали трупи. Домитись до подобія Божого хотіли.

Серед молодих хтось розпізнав Сторозума, Кошеля, а потім ще двох колишніх гімназистів. Мов для доповнення болю хтось приніс вістку зі Львова, що колишніх красунь-гімназисток, Ніну Котович і Лізу Оболончик, розпізнали серед трупів львівської в'язниці.

— Боже мій, а вони ж нас так любили, душу нам віддавали! . . . За що їх у сиру землю поклали?

— Із землі повстав і в землю підеш . . . — шепотів, нахиляючись над розпухлими тілами, старий священик.

Добре, що хоч у свою. Ту, яку любили. З якої виросли.

. . . Під мурами лежали почорнілі трупи. Рядками їх поклали. Один десяток, другий, п'ятий. Свіжих пізнавали по обличчях, давніх — по одежі, знаках на тілі, навіть по черевиках.

Над містом стояв сопух.

Над містом диким шуляком літав крилатий гнів.

А в місті похорони.

Волинь свою данину несла у вінках.

**

Залізними підковами, залізними гусеницями, із думками під залізними шоломами пройшли німецькі колони через Волинь. Пішли на схід. І собою замели кордони між західньою і придніпрянською Україною. Бож большевики тримали цей кордон „на замку" навіть після „добровільного" прилучення західніх земель до українського материка. Тепер Волинь, після двадцяти років розлуки, а Галичина після чи не двох сот років роз'єднання — знову стали поруч своїх одноплемінців одною українською землею.

Але не надовго. Кому потрібна Україна, та ще й об'єднана? Галичину відділили до німецького генерал-губернаторства, а Волинь, разом із Придніпрянщиною до Райхскомісаріяту України в межах такого ж комісаріяту „Ост". Знову поставлено кордон поміж волинською і галицькою землею. Роз'єднати думку, роз'єднати інтереси, життя і спільні намагання, загнати клин поміж братів — це був перший крок „української" політики Берліну.

Зупинити ріст політичної думки на Придніпрянщині — це був другий крок. Це ж вимріяний Київ став знову святим місцем, до якого прямували сотні людей із еміґрації, Галичини, Волині, і там, разом із тисячами придніпрянців, бралися до національної роботи, зокрема на культурному полі. Але вже через шість місяців після здобуття Києва німці, в лютому сорок другого року, вдарили по мозкові столиці, виарештували сотні інтеліґенції і, розстрілявши їх ряд на чолі з Оленою Телігою — розгромили соборне київське відродження.

А потім прийшла Церква. Це ж ті самі пляни під залізними шоломами заборонили відродження Української Православної Церкви, і Собор УАПЦ в жовтні зібрався всупереч забороні німців.

А потім прийшла школа. Чуєте — школа! Та сама школа, за яку Волинь боролася триста років. Її замкнули. Рабам не треба вчитись.

У Крем'янці позакривали всі середні й фахові школи, а також учительський інститут. О, так — вони лишили шевську і кравецьку школи, навіть сільськогосподарську школу в Білокриниці. Бож комусь треба буде шити взуття й одежу новим „визволителям", комусь треба буде вчити селян продукувати більше хліба для „Нової Европи" . . .

ВІСТІ З ТОРОНТА

ДИСКУСІЙНИЙ ГУРТОК, — відбув 15 травня перші свої сходини, в яких взяло участь чотирнадцять пань. Сходини були скликані культурно - освітньою референтурою відділу ЛУКЖ при церкві св. Миколая. Ціль новоствореного гуртка — пізнання нашого обряду. Модератором на цих сходинах був парох церкви всесв. о. д-р Б. Липський, а у програмі вечора було: представлення і обговорення книжки „Свята Літургія Східньої Церкви" — авторства Миколи Гоголя з передмовою о. д-ра Шеперда. Окремі частини книжки читали і реферували окремі пані, а о. д-р Б. Липський доповнив програму показом церковних речей, яких уживається під час св. Літургії, пояснив їхню символіку і примінення, як також відповідав на поставлені питання. На осінь гурток плянує дальші сходини з подібною тематикою.

ЗУСТРІЧ. — Організації ОДУМ, СУЖЕРО, ДОБРУС, УРС, Товариство Сприяння УНРади, влаштовують з нагоди 50-річчя Української Національної Революції в днях 5 і 6-го серпня ц.р. на відпочинковій Оселі „Київ" — Велику Зустріч своїх членів. В програму зустрічі входить забава, — першого дня, та польова Служба Божа, дефіляда одумівських молодечих відділів і концерт. Головну промову виголосить віце - президент УНР в екзилі — проф. М. Степаненко. В ролі конференсьє виступить також М. Понеділок.

ВИСТАВА ЛЯЛЬОК УКРАЇНИ. — Молодече жіноче товариство „Тризуб" при катедрі св. Володимира в Торонті влаштовало 23 квітня ц.р. свій традиційний весняний чайок, на якому зібралося понад 150 осіб. З привітом для міністра Яремка виступила голова Союзу Українок пані Токарик. Вона привітала теж о. д-ра Савчука, першого основоположника Православної Консисторії в 1918 році, який завітав з Вінніпегу. Крім цікавої виставки ляльок України та ляльок різних націй світу, була ще виставка старовинних канадійських речей, та речей власного виробу, починаючи килимами і кінчаючи малярськими образами. По спільному чайку була розігравка різьбленої тарілки, яку виграла Ірина Носик.

ВЕЛИКА МАНІФЕСТАЦІЯ. — Понад 8 тисяч українців з Канади і ЗДА заманіфестували в неділю, 25-го червня ц.р. на Площі Канадійської Національної Виставки в Торонті, свою нерозривну єдність з українським народом і його визвольною боротьбою, відзначаючи у 100-річчя Канади великі роковини — 50-річчя Української Національної Революції і 25-річчя УПА. Перед полуднем була відслужена Торжественна Служба Божа в намірені українського народу, а по полудні відбулася політична маніфестація з мистецькою програмою. Здвиг відкрив голова Підготовчого Комітету інж. В. Безхлібник, програмою проводив мгр. Буйняк. Промовляли: М. Стар — лідер консервативних послів у федеральному парляменті, посол до федерального парляменту, великий приятель українців, що жонатий з українкою в Саскачевані - Існ Вагн. А. Гросман — провінційний міністер, В. Вернигора — кол. сотник УПА, мгр. І. Винник — голова ООЧСУ, д-р Р. Малащук — голова ЛВУ. Крім того наспіло ряд письмових привітань від найвищих державних та політичних чинників, як канадійського так і українського життя. У мистецькій частині виступали: чоловічий хор „Прометей", дівочий хор „Діброва" і духова оркестра „Батурин", та танцювальний ансамбль „Верховинці". Могутнім акордом мистецького виконання і сили, прозвучав кінцевий виступ мішаного хору з оркестрою, що під керівництвом мгра. В. Кардаша відспівав дві пісні. Чудовою була рецитація Т. Парченка. Представник УНС брав участь у Президії Маніфестації як також у дефіляді довгих колон сумівської молоді, що своєю чисельною участю гідно відзначила світлі роковини України і Канади.

ПОСВЯЧЕННЯ ХРЕСТІВ. — Велике торжество заповідалося на день 9-го липня ц.р. у парохії Пресвятої Евхаристії на Східному Торонті, коли то Преосвященний Єпископ Кир Ізидор в співслуженні чисельного духовенства мав поблагословити хрести бань новозбудованої укр. кат. церкви. По поблагословенні хрестів, що мало відбутися о год. 5-тій по пол. мала бути у новій залі спільна перекуска. Треба зазначити, що чудовий проєкт нашого архітекта Жука, змодернізований з нашим українсько - візантійським стилем, робить дійсно гарну цілість. Сподіваються, що під кінець цього літа церква буде цілковито викінчена та буде одною із найбільших церков Торонта, з такою ж самою залею, приміщенням для Рідної Школи, церковних і світських товариств-організацій. При парохії існує і добре розвивається відділ УНС, що за півтори року часу чисельно дорівнює навіть деяким давнім відділам. Завдяки цьому парохія одержала велику позику УНС, 150.000 дол. на побудову церкви, на менший відсоток, як була б платила деінде. Викінчена будова буде мати вартість добре понад півмільйона долярів, велику частину яких зложили своїми щедрими пожертвами добрі парохіяни. Парохом є всеч. о. С. Шавель ЧНІ.

СКІЛЬКИ НАС В ТОРОНТІ. — Університет Йорк в Торонті у своєму дослідчому звідомленні про етнічні групи з 1967 р. подає такий розділ про українців. В 1962 р. було нас в Торонті 52 тисячі, у 1961 ми творили 2% населення. З заподаної суми 42% народилися поза Канадою, а 33% подали під час перепису англійську мову своєю рідною мовою. Як взяти під увагу, що так високий відсоток українців подали англійську мову за свою рідну, що напевно вцілості робили це молоді люди, десь приблизно у віці 20-ть років. Це, здається, були б ті, які або уже тут народилися, або малими приїхали із своїми батьками, і то напевно вже з нової іміграції. Звідомлення також подає, що українці виявляють тенденцію поселюватися компактною масою, та зараз сконцентровуються у Новому Торонті, Лонг Бренч і Свансі. Українці кладуть особливу увагу на збереження своїх звичаїв і традицій, славляться своїм народним мистецтвом, музикою, поезією і т.п. Є 7 українських кат. і 4 православних церков, багато народних домів і мають дві цілоденні школи — св. Йосифа і Колегію св. Василія Великого.

КАНДИДАТ НА ЛІДЕРА. — Одним з кандидатів на лідера прогресивно - консервативної партії Канади, конвенція якої відбудеться в Торонті з початком вересня ц.р., є наш земляк посол Михайло Старчевський - Стар, колишній міністер праці федерального уряду Канади, тепер лідер консервативних послів у парляменті, з яких велике число, разом з теперішнім лідером Джаном Діфенбекером, його підтримують. По всіх округах відбуваються тепер вибори делеґатів на конвенцію, участь в яких беруть також і українці. В середу 28 червня відбулися вибори на делеґатів конвенції в окрузі Пардейл, при великій і активній участі українців. Вислід був добрий, бо на 5 делеґатів обрано двох українців: Василя Бойчука і Марка Топольницького, і на заступника В. Дідюка. Варто б, щоб в усіх округах цією справою поцікавилися більше наших людей. Більше число наших делеґатів збільшить шанси для Стара, який, як повідомляють з його оточення, вже в скорому часі розпічне свою кампанію. Доложім всіх старань, щоб не тільки слідуючим провідником прогресивно - консервативної партії був українець, але був він і слідуючим прем'єром Канади.

В. Дідюк

„СОЮЗІВКА" ОСЕЛЯ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

в КЕРГОНКСОН, Н. Й.

приймає вписи дітей

у віці від 7 до 11 років

— на —

ДИТЯЧУ ОСЕЛЮ

яка триватиме

для ХЛОПЦІВ — від 16-го липня до 6-го серпня 1967

По близчі інформації та за аплікаціями до виповнення, прошу зголошуватись на адресу:

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION ESTATE

Tel.: 914 626-5641 Kerhonkson, N.Y.

У В-ВІ „СВОБОДА" ПОЯВИЛАСЯ ДРУКОМ НОВА КНИЖКА ГУМОРИСТИЧНИХ НАРИСІВ!

Микола Понеділок

СМІШНІ СЛЬОЗИНИ

Обгортка і ілюстрації Е. КОЗАКА

Стор.: 278, м'яка оправа $3.50, тверда оправа $5.00

Замовлення і належність (чек або М. О.) слати:

SVOBODA

P. O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

На загальне домагання

5-та ПОДОРОЖ В УКРАЇНУ В 1967 Р.

$ 875.00 ДОЛЯРІВ

31-го серпня 1967 р. з Ню Йорку, 21 днів

• МОСКВА • ЯЛТА • КАНІВ
• ЛЬВІВ • КИЇВ • ВІДЕНЬ

ВСЕ ВКЛЮЧЕНЕ: переїзд, харчування, готелі, оглядини.
За вийнятком 1 їдження на день у Відні на власний кошт.

РЕЧЕНЕЦЬ РЕЄСТРАЦІЇ: 25-го ЛИПНЯ 1967 р.

Вимагається $100.00 завдатку.

Великий процент наших туристів дістає дозвіл на відвідини родин у селах.

ДОСВІДЧЕНІ ПРОВІДНИКИ ПРОВОДЯТЬ УСІ ТУРИ

ВІРА КОВБАСНЮК-ШУМЕЙКО АНТІН ШУМЕЙКО

KOWBASNIUK TRAVEL AGENCY

(ESTABLISHED 1920)

286 East 10th Street New York, N. Y. 10009

Тел.: ALgonquin 4-8779; 4-8780 (Area Code 212)

ІНФОРМАЦІЙНІ СХОДИНИ УККА В НЮАРКУ

Нюарк, Н. Дж. — В Українському Домі в Нюарку відбулись 10 червня піврічні Інформаційні Сходини Від. УККА в тому місті й околиці. Понад 60 присутніх поінформував д-р Вол. Душник про працю, завдання УККА та його велику ролю в скликанні цього року в Ню Йорку Світового Конгресу Вільних Українців. Після доповіді та її жвавого обговорення, місто - голова екзекутиви мгр. Я. Рак поінформував присутніх про найближчі пляни праці місцевого Відділу УККА.

НОВІ ВИПАДКИ ЗМІНИ УКРАЇНСЬКОГО ПРІЗВИЩА

Тижневик „Українські Вісті" з Едмонтону в числі з 29 червня приніс без коментаря повідомлення, яке треба б брати в чорні, жалібні рямці: „Офіційна „Алберта газетт" (15 червня) повідомляє про зміну прізвищ: Теодор Сенечко в Калґарі буде зватись Сеннетт. В Едмонтоні А. Головатюк з родиною змінює дотеперішнє прізвище на нове: Говлен. Донна Когут буде зватись Донна Ґреґорі, а Р. Федоришин — Р. Федорейшон."

Проф. Вол. Кубійович доповідав на Союзівці про те, як постає Енциклопедія Українознавства

Союзівка, Кергонксон, Н. Й. — В рамцях започаткованих цього року знову на цій виховно - відпочинковій Оселі Українського Народного Союзу щонедільних культурно - мистецьких вечорів відбулася тут у неділю 9-го липня у великій залі „Веселки" доповідь проф. д-ра Володимира Кубійовича, головного редактора української й Англомовної Енциклопедії Українознавства на тему „Як постає й оформлюється Енциклопедія Українознавства". Подавши коротко історію різних чужомовних й українських давніших енциклопедій, проф. В. Кубійович поінформував присутніх про організацію головної редакції Енциклопедії, що її осідком є Сарсель у Франції, та з'ясував умови, в яких відбувається праця над збиранням і приготовуванням матеріялів й окремих гасел для ЕУ і статтей для підготовлюваного тепер другого тому Англомовної Енциклопедії Українознавства. Для порівняння із станом еміґраційної Енциклопедії Українознавства, редакційна колеґія якої складається із яких 5-7 осіб і кількість співробітників якої нараховує около 200, проф. Кубійович подав такі ж дані про Українську Радянську Енциклопедію, видавану і препаровану спеціяльно режимними чинниками в Києві, кількість редакційного штабу якої виносила понад 200 осіб і співробітників понад 2 000 осіб. Після доповіді проф. В. Кубійович відповідав на запити слухачів. Відкрив вечір і представив проф. В. Кубійовича в імені Культурної Комісії УНСоюзу ред. Б. Кравців.

У Дітройті відбувся Союзовий День...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

ників та гостей гол. контролер УНСоюзу інж. Іван Ващук.

Головну промову свята виголосив заступник головного предсідника УНСоюзу Володимир Сохан, а з коротшими привітами виступали: головний контролер УНПомочі Михайло Березовський і обласний організатор та довголітній діяч УНСоюзу Володимир Гірняк. Керівником і заповідачем концертової частини Союзового Дня був Петро Рогатинський, який представив в часі програми приявних на цьому святі союзових діячів Володимира Дідика і Павла Дуду, як теж ряд визначних громадських діячів, та секретарів і урядовців відділів УНСоюзу. Також представив він гостинних господарів — управителів оселі „Київ". Концерт закінчено співом українського національного гимну, після чого гол. контролер інж. Іван Ващук склав подяку всім виконавцям та гостям.

Після концерту відбулася забава, під час якої проголошено виграців 25 грамот УНСоюзу для молоді. В часі цілого Союзового Дня працював справно буфет у заряді пань — членок УНСоюзу.

День перед цим союзовим святом відбулися в Дітройті збори Окружного Комітету з участю заступника головного предсідника Володимира Сохана, гол. контролера інж. Івана Ващука, обласного організатора Володимира Гірняка, союзового діяча та бувшого гол. радного Володимира Дідика і представників семи місцевих відділів УНСоюзу. В часі Союзового Дня, після концертової частини, відбулись наради представників відділів з Толідо і Росфорд із згаданими вгорі союзовими діячами.

Владика Йосиф Шмондюк на відкритті Сумівської Оселі

Елленвіл, Н. Й. — У неділю 4 липня до відпочинково-виховної Оселі СУМА завітав у асисті чотирьох священиків Єпископ Стемфордський Владика Кир Йосиф, якого перед прикрашеною брамою привітали три сумівки в національних строях традиційними хлібом-сіллю, голова ГУ ООЧСУ мгр. Іван Винник, заступник ГУ СУМ Лев Футала, комендант табору Вол. Левенець, близько 200 дітей і молоді та батьки. Владика відправив Архиєрейську Службу Божу, а після прийняття докладно знайомився з Оселею, з мешканням для сумівської молоді, з потребами молоді. Ще перед тим, у суботу ввечорі відбувся в передень офіційного відкриття початку таборування концерт, силами мистецьких гуртків Осередку СУМ ім. ген.-хор. Т. Чупринки з Ню Йорку, заповідачем на якому був голова Осередку Корнелій Василик. Виступали перед кругло 400 глядачами Дівочий хор під дириґуванням інж. Романа Степаняка і танцювальний ансамбль „Верховинці" — хореографія Олекси Гендзи; після концерту до забави приграла оркестра О. Строцького з Пасейку. Недільні відвідини Оселі Високопреосвященним Кир Йосипом і ВПР Отців справили на сумівську молодь незабутнє враження, як і щире, батьківське Слово під час Архиєрейської Служби Божої.

10 італійських газет і журналів помістили прихильні відгуки на книжку „Українська література в кайданах"

Рим. — На видану минулого року італійською мовою документальну працю д-ра Василя Федорончука „Українська література в кайданах" дотепер у понад 10 італійських щоденниках та журналах були опубліковані прихильні рецензії, відгуки і замітки, в яких автори виявляють зрозуміння до важкого становища української літератури в поневоленій УССР. Ще в числі з 5-6 травня 1967 р. Ватиканський офіціоз „Ль'Осерваторе Романо" надрукував велику рецензію свого літературного редактора, в якій, після короткого огляду української літератури, з попередніх століть, розглянено, услід за книжкою, сучасне важке становище літератури і української мови в Україні. Рецензент, між іншим, пише: „Книжка становить точний й об'єктивний документ русифікаційної політики і, одночасно, акт обвинувачення проти цього брутального й нелюдяного намагання усунути всі національні риси української землі . . ." Крім цього щоденника, прихильні відгуки на „Українську літературу в кайданах", з виявами зрозуміння цілости української проблеми, були надруковані в щоденнику „Іль Джорнале д'Італія" і тижневику „Іль Національє" в Римі, у виданнях у Генуї, Венеції та ін.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСОЮЗУ!

Д-р П. Воробій — дійсним професором

Проф. д-р Петро Воробій

У березні ц.р. Сенат і Дирекція Саскачеванського Університету повідомили в офіційній газеті, що д-ра Петра Воробія підвищено до ранґи дійсного професора економічних наук. Це призначення прийшло в короткому часі, бо д-р Воробій лише другий рік працює в університеті.

Понад 10 років він був керівником дослідів і плянування в Саскачеванській Корпорації Електросилових Станцій у Ріджайні. Наш земляк себе виявив фахівцем теж поза межами Саскачеванської провінції. Він оголосив багато публікацій і спеціялізованих студій. Деякі з них читалися на міжнародніх конференціях в Европі і в Австралії. Д-р П. Воробій був теж співробітником Саскачеванської Королівської Комісії для Дослідів Сільських Відносин і автором більшої студії про „Міські осередки в Саскачевані".

Влітку 1967 р. проф. д-р П. Воробія запросили до співпраці у Федеральній Королівській Комісії для с-г Машин. Крім цього, він є дорадником для Комітету, що розглядає справу організації і фінансування провінційної бібліотеки, автором рапорту про децентралізацію університетської освіти в Саскачевані тощо.

Проф. П. Воробій особливо цікавиться проблематикою міст України. Його студія охоплюватиме аналітично понад 2 тисячі міських осередків і вказуватиме на наверствування ієрархічних систем, структуру міст, сфери засягу, динаміку росту і інші, з тим зв'язані, проблеми. В ній автор примінить нові теоретичні аспекти і методи аналізи. Це буде перша того роду праця, написана англійською мовою, і вона напевно цікавитиме українського і неукраїнського дослідника.

Проф. Петро Воробій, якому 46 років, є одружений і має три доні, активні пластунки. Він студіював під час війни в Берліні, а пізніше в Ґетінґені. До Канади прибув у 1949 р. Спочатку перебував у Вінніпеґу, де один рік викладав у Колеґії св. Павла, пізніше працював у федеральній установі. Він кол. голова місцевого Відділу КУК, ініціятор і кол. голова Клюбу Українських Професіоналістів і Промисловців у Ріджайні, та член різних професійних і громадських установ, очевидно член УНСоюзу.

К.

В пам'ять другої річниці смерти

сл. п. СТЕФАНІЇ СІРОЇ

складає 10 долярів на цілі НТШ в ЗДА.

Інж. Іван СІРИЙ
Філядельфія, Па.

Аплікація на прийняття

— на —

КУРСИ УКРАЇНОЗНАВСТВА

УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

на СОЮЗІВЦІ

КЕРГОНКСОН, Ню Йорк

від 7-го СЕРПНЯ 1967 року

Ім'я і прізвище: ______

Адреса: ______

Вік: ______ Член УНСоюзу, Відділ: ______

Знання української мови:

СЛАБЕ ☐ ЗАДОВІЛЬНЕ ☐ ДОБРЕ ☐

Залучую на рахунок оплати $______

(Повна оплата курсів — $120.00. Половину належности треба вплатити із аплікацією).

Аплікації висилати на адресу:

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION ESTATE

Kerhonkson, New York

1966 рік — це Франківський Рік!

Вшанувати пам'ять ВЕЛИКОГО КАМЕНЯРА, найкраще пізнанням його життя і творчости.

В цьому допоможе Вам найновіша книжка

Луки Луцева:

ІВАН ФРАНКО

ЖИТТЯ І ТВОРЧІСТЬ

Ціна: $1.50. Багато ілюстрацій.

SVOBODA, 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Увага! Книжка про Ольгу Кобилянську!

У В-ві „СВОБОДА" вийшла нова книжка д-ра Л. ЛУЦЕВА

ОЛЬГА КОБИЛЯНСЬКА

В цій книжці автор подає правдивий образ життя Великої Письменниці і змальовує героїнь її творів, які, як Наталка Верковичівна, вірили, що „наспіє полудне, помимо всіх лихих і ворожих обставин, що переслідували її та її народ".

На основі фактів автор відкидає твердження совєтських літературознавців, які роблять із Кобилянської, авторки „Царівни" та „Апостола черні", — прихильницею московсько-комуністичної диктатури в Україні.

В книжці 10 ілюстрацій. • Кольорова обкладинка Т. ШУМИЛОВИЧА

Ціна — $1.00

Замовлення і належність чеками або поштовими переказами слати:

SVOBODA — 81-83 Grand Street, Jersey City, N.J. 07303

Праця
HELP WANTED MALE

TOOL & DIEMAKER
Мусить мати досвід з 4 Slide Equippment. Добра платня, приємні умовини праці. Телеф. MO 5-9500 — 9-5 вдень від понеділка до п'ятниці. Веч. 914 SC 5-2405. Суб. цілий день — SC 5-2405.

КУХАРІ,
до прибирання і миття посуди. Голоситись особисто.
Westbury Chef
Jericho Turnpike
near Brush Hollow Road
Westbury, N.Y.

УРЯДНИК-МАШИНІСТ
В зрілому віці. Мусить знати машинописання. Попол. шифта. Доб. комп. бенефіти вкл., довільні вакації і пенс. плян, платня залежно від здібностей.
Nu-Car-Carrier Inc.
1427 Harrison Avenue
Kearny, New Jersey

PRINTERS EXPERIENCED
Color Paper Processor.
Повний час, починаючи від 5:30 (8 год.). Платня за згодою, автомат. підвишки. Valley Stream, Long Island Area. Тел. 516 561-9343.
Equal Opportunity Employer

AUTO MECHANIC
Used car experience for Used Car line work and preparation. Full Benefits. Good working conditions.
Rogers Motors
Chrysler Dealership
Ask for Charles Nortillo
(516) PE 1-2700

ГОДИННИКАР
Потрібно досвідченого. Постійна праця, приємні умовини. Долішний Менгеттен.
Тел.: WH 4-2503

TRUCK & TRAILER МЕХАНІКИ
Повні бенефіти.
Госпіталізація і
Пенсійний плян.
REA
EXPRESS
114 Elizabeth Avenue
Newark, New Jersey

Праця
HELP WANTED MALE

MOLDER IN PASTER EXPERIENCED IN STATUES
Постійна праця, приємні умовини праці. 40 год. + субота, висока платня.
Renaissance Art Foundry
Norwalk, Conn.
S. Tel.: 203 838-7113

СУПЕРІНТЕНДЕНТ
Побаж. з досвідом, в зрілому віці, доб. платня, чудов. город., апарт., пост. праця, мусить говорити по-анг. Приєм. умовини праці, доск. нагода, спішіть. DE 2-2140, Blyn, N.Y.

AUTO BODY METAL MAN & PAINTER
Experienced, GM dealer.
Queens, N.Y.
VI 8-9494
Mr. Vass

GRINDING MACHINE OPERATORS
Досвід — centerless. Добра платня, постійна праця.
L & M Precision Grinding Corp.
41-56 Lawrence St.
Flushing, L.I. 939-4488

MAN EXPERIENCED FOR AUTO SPRING REPAIRS TRUCKS BUS CARS
Drasner Spring Co.
556 River Ave. Bronx, N.Y.
MO 9-4434

MAINTENANCE MECHANIC
Постійна праця, всі бенефіти. 3 шифти. Голоситись —
Trinity Bag & Paper
750 Dowd Avenue
Elizabeth, N.J. 201 351-2400
між 9 і 11 рано і 1-3 по пол.

PRESSER
до прасув. в Cleaning Store. Мусить мати досвід, в East Hampton, L.I., Висока платня, від $100 вгору. 40 год. тижнево. Доскон. нагода. Тел. в кожну пору "collect". 516 324-1640.

ACCOUNTING INSTRUCTOR
Повний час. Добра платня. Приємні умовини праці. (Orange Branch).
Drake College of Business
571 Broad St. Newark, N.J.
(201) 642-7585

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСОЮЗУ!

MALE & FEMALE

МУЖЧИНИ/ЖІНКИ ДО ПРАЦІ В РЕСТОРАНІ
Є місця для:
Кельнерів (-ок)
Кухарів на малі замовлення
Портерів і до миття посуди
в новім Coffee Shop, який відкривається на початку липня на LaGuardia Airport.
Інтерв'ю 10 рано до 3 по пол. щоденно, крім понеділка і вівтірка у Terrace Restaurant
MAIN TERMINAL BUILDING, LA GUARDIA AIRPORT. Ask for George.

Вакаційний заробіток для студентів
ЗАПЕВНИТЬ ОРГАНІЗУВАННЯ ЧЛЕНІВ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ. СТУДЕНТИ! ГОЛОСІТЬСЯ НА АДРЕСУ:
UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION
81-83 Grand Street Jersey City, N.J. 07303
або телефонуйте на число: HEnderson 5-8740;
Пряма лінія з Ню Йорку: BArclay 7-5387

LOW COST AUTO FINANCING
UP TO 36 MONTHS TO PAY

Amount Required	Note Amount	36 Monthly Payments*
$1,000	$1,173.60	$ 32.60
1,500	1,760.04	48.89
2,000	2,346.84	65.19
2,500	2,933.64	81.49
3,000	3,520.44	97.79
3,500	4,106.88	114.08

*PAYMENTS INCLUDE CREDIT LIFE INSURANCE

Used Cars Also Financed At Low Rates

Loans Can Be Arranged At Any Of Our 13 Conveniently Located Offices
or — CALL 434-4800
HUDSON COUNTY NATIONAL BANK
JERSEY CITY
Bayonne, Hoboken, Union City, Weehawken, Guttenberg, North Bergen

Мистецька виставка — під час Світового Конґресу Вільних Українців

Пляновану спершу на січень 1968 року велику мистецьку виставку в Ню Йорку Головна Управа Об'єднання мистців українців в Америці рішила влаштувати вже в листопаді цього року, саме в часі, коли буде тут відбуватися Світовий Конґрес Вільних Українців, щоб таким чином причинитися до звеличання того Конґресу та водночас продемонструвати українським делеґатам, що прибудуть з різних міст Америки і з інших країн — останні осяги нашого образотворчого мистецтва. Тому й пляновану спершу виставку виключно лише фіґурального мистецтва рішено сполучити з загальною виставкою ОМУА.

Пляновано фіґуральний характер виставки, однак, щоб дати змогу показати свою творчість також тим мистцям, які не мають фіґуральних рече взагалі, або не мають у відповідній кількості, дозволяється виставити деяку кількість нефіґуральних річей взагалі, або виставки є заохотити мистців до праці над труднішими і більше скомплікованими проблемами від красвидів, квітів, мертвих натур і т. п., тим більше, що фіґуральна тематика, яка сторіччями вважалася головною, в нашому часі занедбана і не все відповідно трактована. Головна Управа ОМУА з'ясовує, що до фіґурального мистецтва зачисляє такі твори, в яких ціла або частинна людська фіґура виразно зображена, при чому вона може, але не мусить бути головною темою твору. Сюди можна зарахувати такі типи композицій, як портрет, людина в красвиді або іншому окруженні, теми зі щоденного життя, сучасного або минулого, теми релігійні, історичні, казкові, фантастичні іт. п. Не буде обмеження щодо стилю, з винятком таких випадків, коли існуватиме сумнів щодо розпізнавальности самого зображення людини, чи в інших випадках, що належать до компетенції жюрі.

Виставка буде відчинена від 12 до 26 листопада 1967, в залі ґалерії УЛМКлюбу, 149 2-га Евеню в Ню Йорку. Світовий Конґрес Українців відбудеться в Ню Йорку від 12 до 19 листопада 1967. Отже цю виставку зможе побачити багато українців з цілого світу, які звичайно не мали б нагоди це зробити. Відкриття виставки відбудеться в неділю, 12 листопада 1967 в год. 1-ій попол.

У цій виставці можуть брати участь дійсні члени ОМУА і мистці-гості. Кожний учасник зможе виставити найбільше п'ять експонатів, в тому не більше, як два нефіґуральні. Не буде обмеження розміру експонатів, з уваги на саму тематику, як і на те, що у випадку потреби виставка може бути поширена на сусідню залю, якою є домівка ОМУА.

Оплата за участь у цій виставці виносить 10 дол. для членів а 15 дол. для нечленів. Оплата за репродукцію в каталозі виносить 10 дол. Про вибір твору до репродукції рішає жюрі. Оплата за репродукцію буде звернена, якщо жюрі не знайде до репродукції експонату.

Експонати, принесені особисто, буде відбирати секретар ОМУА тільки одного дня, в суботу, 23 вересня 1967, від год. 12 в полудне до год. 9 ввечір, в домівці ОМУА, 149 2-га Евеню в Ню Йорку.

Експонати, присилані поштою або експресом, мусять бути згори оплачені, бо ОМУА не буде покривати ніяких оплат за посилки або мито. Ці експонати треба слати на адресу секретаря ОМУА:

Bohdan Wasylyshyn
41 - 61 70th Street
Woodside, N.Y. 11377
Tel. HI 6-6319

В неділю 24 вересня 1967 буде засідати жюрі виставки. Склад жюрі, вибраний Загальними Зборами ОМУА, є такий:

Члени: М. Осінчук, А. Малюца, Д. Горняткевич, В. Ласовський, П. Мегик, Заступники: М. Кузьма, П. Андрусів.

Крім цієї виставки є відкрита постійна виставка кращих праць дійсних членів ОМУА, в домівці ОМУА (149 2-га Евеню в Н. Й.) Цю виставку-галерію можна оглядати безплатно в п'ятниці вечорами та в суботи й неділі по пол. Усі ці інформації подається за комунікатом Головної Управи ОМУА.

Богдан Василишин

Праця
HELP WANTED FEMALE

PATTERNMAKER MODELMAKER
Керівне В-во на Парк Евеню, має вільні місця у відділі проєктування мод для фахівця роблення викроїв, знайомого з працею у робітнях викроїв, жіночих суконь. Повинен бути досвід у всіх фазах роблення викроїв, рисування і т. п. Знамените положення праці. Дуже добрі бенефіти.
McCALL CORP.
230 Park Ave. (46 St.), N.Y.C.
10th Fl. Говорити по-англ.

ПРАСУВАЛЬНИЦІ
з досвідом при муж. блюзках, штанах. Добра платня, можна заробити $150 і більше. Приємна околиця й умовини праці
TRI-STAR CLEANERS
3115 Ft. Hamilton Pkway
Brooklyn — UL-4-9669

WOMAN WANTED FOR HOUSEWORK
TO LIVE IN.
CATHOLIC RECTORY
Call (201) 761-5933

Business Opportunity

ДЕЛІКАТЕССЕН — ГРОСЕРНЯ
в середмісті, добра нагода, розвиваючася околиця, дуже солідна. Мусить продати з втратою.
UN 4-7437, N.Y.C.

НА ПРОДАЖ
М'ЯСНА КРАМНИЦЯ
в Лонґ Айленд, продає багато ковбас та імпортових товарів. Добра нагода для людей, що говорять по укр. і по польськи.
Тел. (516) 437-9845

Real Estate

ХОЧЕТЕ НАБУТИ ДІМ
в НЮ ЙОРКУ або околиці: АСТОРІЇ, ФЛАШІНҐ, КВІНС, ВЕСТ БРОНКС або ЙОНКЕРС для власної потреби або для бизнесу, маємо ВЕЛИКИЙ ВИБІР
від 1-родинних до 36-родинних домів.
TRIDENT REALTY CO.
98 Second Avenue New York, N.Y.
(212) 477-6400
Бюро відчинене від 9 рано до 7 веч.
В суботи і неділі по домовленні.

НОВИНКА! НОВИНКА!

ЗА ВОЛЮ УКРАЇНИ. Історичний збірник УСС. 608 ст. і 72 ілюстрації	12.00
„**ВОРОГ НАРОДУ**", **О. Звичайної та М. Млакового**, в двох томах — 938 стор. Ціна за цілість	$10.00
Мирон Заклинський — ДМИТРО ВІТОВСЬКИЙ, Громадський діяч, стрілецький ідеолог, Вождь Листопадового Зриву, секретар Військових Справ. Стор. 128. Ціна	1.50
Роман Купчинський. МИСЛИВСЬКІ ОПОВІДАННЯ. Стор. 202. Ціна	2.50
Роман Купчинський. СКОРОПАД. Поема	5.00
ПЕРЕМИШЛЬ — Західній Бастіон України. Збірник матеріялів до історії Перемишля і Перемиської землі. М'яка оправа	4.00
Федір Дудко. МОЯ МОЛОДІСТЬ	1.50
Володимир Кедровський ОБРИСИ МИНУЛОГО	2.50
Валентин Сім'янців: СПОГАДИ БОГДАНІВЦЯ	1.50

Замовляти:
"SVOBODA"
81-83 Grand Street Jersey City, N.J. 07303

З Осередку НТШ в Оттаві

25-го червня відбулися останні перед вакаціями сходини Осередка НТШ в Оттаві. О год. 8-ій вечора зібралося півсотні осіб — членів НТШ і їхніх родин та запрошених гостей.. Сходини відкрив голова Осередка, д--р І. Тесля, який привітав приявних та представив шістьох нових членів НТШ. До них належать (в поазбучному порядку): д-р Влас Даркович, який ще дитиною приїхав з Волині до Канади, освіту здобув в Саскачеванському Університеті в Саскатуні і в університеті в Ames, Ihwd. Оголосив друком 8 праць з ділянки економії. Тепер працює в Atlantic Development Board. В останньому місяці видав окремою книжкою працю: Ukrainians in Canada, the Struggle to retain their Identity. Д-р Дмитро Ієвлів (Кислиця), народжений і вихований на Київщині. Диплом д-ра філософії здобув в Оттавському Університеті. Автор численних праць з мовознавства. Найбільш знані його підручники граматики української мови. Працює в Joint Services Language School в Оттаві; Д-р Теофіль І. Кіс, народжений в Україні. Університетську освіту здобув в університетах в Любені, Бельгія, і в Мюнхені, Німеччина. Працює як професор економічно - політичних наук в Оттавському Університеті. Мґр. Евстахій Клосевич, нар. в Україні. Університетські студії покінчив в університетах в Інсбруці, Австрія, і в Торонті, Онт. Один з найкращих у міжнародному світі фахівців з ділянки фотомікрографії і мікроскопії, праці якого зискали десятки перших нагород на міжнародних з'їздах. Дотепер опублікував 48 праць. П. Клосевич очолює Науково - програмову Комісію Міжнародного З'їзду Біологічно - фотографічних Товариств, що має відбутися в Торонті, Онт. від 20 до 24 серпня ц.р. Д-р Роман Осадчук, нар. в Україні, до Канади прибув дитиною перед війною. Студіював хемічну і металюргійну інженерію в університетах в Торонті, і Синсиннеті, Огайо. Автор наукових праць з хемії і металюргії. Тепер кермує дослідними працями з своєї ділянки в National Research Council. Інж. агрономії Степан Симко, нар. у Україні, університетську освіту покінчив у Любені, Бельгія. Дослідник генетики рослин. Його праці здобули признання в міжнародному науковому світі.

Проф. д-р В.Ю. Кисілевський вручив названим членські грамоти, переслані Головною Радою Наукових Товариств ім. Шевченка.

Після того д-р Тесля зложив звіт з участи Осередка НТШ в З'їзді Наукових Товариств, що цього року відбувався в Оттаві. Майже всі члени брали активну участь в конференціях чи то в їх організації, чи то як доповідачі і конференти. Від Осередка відчитано на З'їзді такі доповіді:

д-р В.Ю. Кисілевський: Ранні українські абсольвенти Рільничих Колеґій в Канаді, на Конференції Канадійських Слов'ян; Еволюційні зміни українських назов в Канаді, на конференції Канадійського Ономастичного Інституту; д-р І. Тесля: Українське населення Канади, на сесії Т-ва Канадійських Географів, Топографічні назви і розселення етнічних груп в Канаді, на сесії Канадійського Оном. Інституту; д-р Дмитро Ієвлів: Навчання мови авдіо лінґвальною методою, на сесії Т-ва Канад. Славістів.

Крім доповідей наші члени опрацювали кореферати:

Д-р В. Даркович — кореферат на працю проф. Воробія про зайняття канадійських українців, д-р Р. Осадчук — на працю інж. Яні - шевського про українських інженерів в Онтаріо, д-р В. Кисілевський на працю З. Погорецького про приміщення антропології й археології в славістичних науках в Канаді, д-р І. Тесля — кореферат на працю д-ра Кисілевського про ранніх українських аґрономів у Канаді. Мґр. Юля Войчищин брала активну участь в організаційних працях Конференції Канад. Слов'ян. На З'їзді Канад. - славістичного Т-ва д-ра В. Кисілевського вибрано почесним членом.

Головною точкою сходин була доповідь викладача Саскачеванського Університету мґра Олександра Роїка про найкращі поселення українців у Канаді. Після доповіді розвинулася дискусія і товариська гутірка.

Гартфорд, Конн.

„ВЕСНЯНИЙ ПІКНІК"

28-го травня в залі Українського Народного Дому зійшлося чимало громадян привівши з собою діточок своїх. Пари крутилися в танку під звуки оркестри п. Матіяша. Це перший „Весняний пікнік", що його влаштувало Об'єднання Жінок ООЧСУ. Інші сиділи при столиках та споживали вареники. голубці, капусту із ковбасою.

Програма пікніку цікава, а вів її голова відділу СУМА, п. Петро Шагай, котрого представила гостям голова Об'єднання Жінок ООЧСУ п. Марія Нестерук.

Першою точкою програми був виступ мандолінової оркестри СУМА під диригентурою п. професора Маркова, котрий, за короткий час, поставив її на високому рівні. Приємно було слухати гри наших дорогих дітей, убраних в рідних українських національних строях. Оплескам не було кінця.

Опісля виступала танцювальна група, також діти із СУМА, під мистецьким керівництвом п. Наді Кравець. Вони вив'язалися чудово, за що гості винагородили їх оплесками. За те, що танцювальний ансамбль є на високому рівні, подяка належиться його керівникові, пані Наді Кравець.

Під кінець пікніку проведено льотерію. Пікнік був вдалий завдяки паням із ОЖ ООЧСУ та їх співпрацівникам з місцевого Відділу СУМА.

Олена Куцман

Мих. Коцюбинський
Тіні забутих предків
Ціна — 50 цінтів

Вакації — Vacations

Як над море, то до „ЛІДІЇ"
Вакації над морем, посилять Ваше здоров'я на цілий рік. Цілюща морська вода, Вам допоможе. Товариська атмосфера впливає благородно на Всіх. Чисті вигідні кімнати з уживанням спільної кухні. Нові модерні апартаменти з приватними лазничками і кухнями, це комфорт за низьку ціну.
У ВІЛЛІ „ЛІДІЯ"
(Д-р Роман і Зузанна САПОВИЧ)
Пишіть або телефонуйте:
LIDIA — APARTMENTS & ROOMS
128 E. Crocus Rd. Wildwood Crest, N.J. 08260
The World's Safest Batheing Beach Phone: 609 522-3348

5.25% річно. Найвищі відсотки на 6 місячні щадничі цертифікати $10,000 мінімум, додаткові на $1,000. Заробіток від дати купна.
5.00% річно. Найвищі відсотки на щадничі цертифікати. $5,000 мінімум, додаткові на $1,000. Заробіток від дати купна.
4.75% річно. Найвищі відсотки на щадничі конта в околиці. [illegible] Береться до уваги час починаючи від 1-го січня 1967 р., обраховування квартально.

IRVING SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
126 MARKET ST. (near Main) PATERSON, N.J. • 274-4204
Daily 9-3; Fri. Eves. 6-8 • Free Parking at Maiden Lane Lot, Hamilton Street

SARKA Company Department Store
48 E. 7th St.
Tel.: GR 3-3550. New York City
ЗА ВОЛЮ УКРАЇНИ
Іст. Збірник УСС.
Ціна — 12.00 дол.

Різне

Українське Бюро Висилки Пачок до країв СССР і на Україну
ROMAN PARCEL SERVICE
141 2nd Avenue, New York City
Tel.: GR 5-7480
відкрите в пон. — п'ятн. 8:30 — 7 веч., субота 8:30 — 6 веч. Неділі в місяцях липні і серпні — закрито.

ПІД ЧАС
EXPO 67
в Монтреалі, в гарному домі, здаються 14 окремих кімнат, недалеко від Виставки, в гарній околиці. Зручне сполучення, метро, автобусом. Поміркована ціна.
KORSKY
4099 Esplanade Avenue
Montreal 18, Que., Canada
Tel.: 843-5703 по 8-ій веч.

Real Estate

ДІМ на ПРОДАЖ!
Велика нагода купити дім в Атлантик Сиґі, Н. Дж. при 145 Овшен Евеню (Ocean Ave., тільки ½ бльоку від бордвок (boardwalk), в середині міста.
3 апартаменти, 10 кімнат, в деяких кімнатах осібні умивальні, бічне подвір'я, осібні душі (shower).
ВЕЛИКА НАГОДА на вклад капіталу (investment). Добрий річний дохід! Ціна низька, при умові. Властитель дасть позичку.
Зголошуватися особисто до властителя. Йосиф Дмитрик.
Joseph Dmytryk
145 Ocean Avenue
Atlantic City, N.J.

До винайму

ДО ВИНАЙМУ
3½ КІМН. ПОМЕШК. в Асторії, Н.Й.
Бл. сабвею.
Тел. YE 2-7543
після 6-ої веч.

Funeral Directors

Theodore WOLINNIN, Inc.
Директор Похоронного Заведення
123 East 7th Street
NEW YORK, N.Y. (3)
Tel.: GR 5-1487
СОЛІДНА ОБСЛУГА

КОВАЛЬЧИК
FUNERAL HOME
AIR CONDITIONED Completely
Займається Похоронами в стейті NEW JERSEY
Ціни приступні для всіх. Обслуга чесна й найкраща. У випадку смутку в родині, кличте, як в день, так і в ночі:
WILLIAM F. RASLOWSKY, Manager
129 Grand Street (cor. Warren Street)
JERSEY CITY 2, N.J.
Tel.: HEnderson 4-5131

ПЕТРО ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Займається Похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
Контрольована температура. Модерна каплиця до ужитку ДАРОМ.
PETER JAREMA
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y.
ORegon 4-2568

ТАРЗАН, Ч. 5837. Експльозія!

Швидко і точно Тарзан кинув динамітні палички в горіючу ватру.

Була хвилина напруженої тиші...

А після того хаос... Коли несамовита експльозія спричинила паніку серед спантеличених надберіжних скакунців!